

**UZASADNIENIE DO WNIOSKU O NAGRODĘ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DS. KULTURY I DZIEDZICTWA
NARODOWEGO DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH ZA CAŁOKSZTAŁT DOROBKU DLA PANI PROF.
DR HAB. CZESŁAWY FREJLICH**

Pani prof. dr hab. Czesława Frejlich jest wieloletnim pracownikiem Wydziału Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych im. J. Matejki w Krakowie roku oraz Wydziału Wzornictwa warszawskiej ASP. Jest projektantem wzornictwa przemysłowego ze specjalnością projektowanie ergonomiczne. Należy do grona najwybitniejszych ekspertów w zakresie projektowania ergonomicznego. Współpracuje z szeregiem instytucji i ośrodków wzorniczych m.in: z Instytutem Wzornictwa Przemysłowego, Śląskim Zamkiem Sztuki i Przedsiębiorczości. Jest postacią wyróżniającą się w społeczności akademickiej i środowisku zawodowym. Od 1984 r. prowadzi zajęcia z Ergonomicznych Podstaw Projektowania, będąc autorem programu nauczania tego przedmiotu. Jest znakomitym pedagogiem, studenci z jej pracowni wielokrotnie zdobywali prestiżowe nagrody i wyróżnienia w krajowych i międzynarodowych konkursach projektowych. Warto podkreślić, że bardzo często problematyka zadań podejmowanych przez podopiecznych Pani prof. Frejlich dotyczy osób niepełnosprawnych, doświadczonych przez los, którym zapewnienie komfortu i poprawy bytu jest dla studentów priorytetem. W kadencji 2005-2008 oraz 2008-2012 pełniła funkcję kierownika Katedry Kształcenia Środków Pracy. Obecnie jest kierownikiem Katedry Projektowania Ergonomicznego. Posiada niezwykle bogaty dorobek naukowy, zajmowała się grafiką użytkową, projektowała ekspozycje oraz jest projektantem form przemysłowych. Jest autorką kilkunastu wdrożonych projektów m.in. czujników temperatury i wilgotności (1985), gogli (1987), narzędzi ręcznych (1989), lampy do pracy przy komputerze (1992), urządzeń laboratoryjnych dla potrzeb zootechniki (1993), dyktafonu (1994), piecyka konwektorowego (1998). W konkursie „Projekt Arting” zdobyła II nagrodę za projekt drewnianej zabawki (wraz z Krzysztofem Hamigą), 1986. Była kuratorką wystaw, m.in.: „Wzornictwo i ergonomia”, IWP 1993; „Krzeseł'94”, BWA w Krakowie 1995; „Rzeczy pospolite”, Muzeum Narodowe w Warszawie 2000; „Dealing with Consumption”, Biennale w St-Étienne 2004; „Real-World Laboratory. Central European Design”, Biennale w St-Étienne 2008; „Polyphony. Contemporary Polish Design”, Circulo de Bellas Artes w Madrycie 2011; „Connecting. Design from Poland”, Istambuł 2014. Pani Prof. Czesława Frejlich jest założycielem Fundacji Rzecz Piękna, której celem jest wspieranie działalności Wydziału Form Przemysłowych ASP w Krakowie. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ergonomicznego, a od 2001r. członkiem Zarządu oraz członkiem Komitetu Ergonomii Polskiej Akademii Nauk, w kadencji 2003-2006 była członkiem Prezydium. Od 1984 roku jest członkiem Stowarzyszenia Projektantów Form Przemysłowych. To wraz z tym Stowarzyszeniem zorganizowała w styczniu 2006

roku, konferencję „Wzornictwo-kultura i gospodarka” poświęconą znaczeniu wzornictwa. W konferencji wzięli udział przedstawiciele instytucji rządowych i lokalnych, odpowiedzialnych za kształtowanie polityki gospodarczej i kulturalnej państwa, w tym; Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Edukacji. To właśnie pod kierunkiem prof. Czesławy Frejlich zespół młodych pracowników i absolwentów Wydziału Form Przemysłowych redaguje kwartalnik 2+3D – jedyne ogólnopolskie, profesjonalne pismo poświęcone grafice użytkowej i wzornictwu. To 80 stronicowe pismo cieszące się dużym zainteresowaniem i prestiżem, przekroczyło granice Polski. Wreszcie należy wspomnieć niezwykle bogatą listę publikacji pani Profesor, a w tym takie pozycje jak choćby: Psychomotoryczny rozwój dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat (1988), Miary człowieka w projektowaniu ergonomicznym (1997), Rzeczy pospolite – Polskie wyroby 1899-1999 (2001) oraz wiele tekstów poświęconych wzornictwu i ergonomii. Jest autorką wielu fachowych opracowań nt. projektowania m.in: Polish Designers of the 20th Century (2011), Rzeczy niepospolite. Polscy projektanci XX wieku (2013), Polish Design Uncut (2013), Zaprojektowane. Polski dizajn 2000–2013 (2014). Prof. Frejlich była wielokrotnie kuratorką wystaw poświęconych sztuce projektowania, organizowanych w kraju i zagranicą. Jest członkinią wydziałowego Zespołu ds. Studentów i Kadry, w ramach którego organizowała wyjazdy naukowe dla studentów i pracowników Wydziału. Jest również zaangażowana w prace zespołu ds. Kadry i Studentów w kadencji 2016–2020 oraz ds. Programu od roku 2019; jest członkinią redakcji naukowego czasopisma internetowego *Formy.xyz* od roku 2019, obejmującego zagadnienia teorii projektowania. Zasiadała także w gronie członków Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej, oraz w komisji rekrutacyjnej na studia doktoranckie. Obecnie zostało jej przydzielone kuratorstwo i zaprojektowanie wystawy wydziału w Akademickim Centrum Designu. Działania twórcze i pedagogiczne Pani prof. Czesławy Frejlich stanowią znaczące zasługi dla kształcenia artystycznego w Polsce oraz rozwoju kultury polskiej.

Wybrane dokonania

Wydawnictwa książkowe

1. *Rzeczypospolite. Polskie wyroby 1899–1999*, Bosz, Olszanica 2001
2. *Out of the Ordinary. Polish design of the 20th Century*, Instytut Adama Mickiewicza, Warszawa 2011
3. *Rzeczy niepospolite. Polscy projektanci XX wieku*, 2+3D i Fundacja Rzecz Piękna, Kraków 2013
4. *Polish Design: Uncut*, Instytut Adama Mickiewicza, Warszawa 2013 (z Dominkiem Lisikiem)
5. *Zaprojektowane. Polski dizajn 2000–20013*, 2+3D, Kraków 2014 (z Dominkiem Lisikiem)
6. *Z drugiej strony rzeczy. Polski dizajn po roku 1989*, Muzeum Narodowe w Krakowie 2018

7. *Projektowanie wszędzie. 40 lat Wydziału Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie*, wydawnictwo Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, ASP w Warszawie, 2018
(z Magdaleną Kochanowską)
8. *Design everywhere. 40th Anniversary of the Faculty of Design of the Academy of Fine Arts in Warsaw*, wydawnictwo ASP w Warszawie, 2018 (z Magdaleną Kochanowską)

Poza tym rozliczne artykuły naukowe i popularnonaukowe oraz wykłady.

Kuratorka wystaw (od roku 2000)

1. *„Rzeczy pospolite. Polskie wyroby 1899–1999”*, w Muzeum Narodowym, Warszawa (2000), Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha, Kraków (2000), Zamek, Poznań (2001)
2. *„Dealing with Consumption”*, Biennale International Design, Stint-Étienne, 2004
3. *„Real-World Laboratory. Central European Design”*, Biennale International Design, Stint-Étienne, 2008 oraz pokazywane podczas festiwalu Europa XXL w Tourcoing (Francja) i Broelmuseum w Kortrijk (Belgia), 2009 oraz podczas Vienna Design Week w Wiedniu w quartier21/MQ, 2009
4. *„POLifonia. Contemporary Polish Design”*, Circulo de Bellas Artes, Madryt 2011
5. *„Connecting. Design from Poland”*, Istambuł 2014
6. *„Z drugiej strony rzeczy. Polskie wzornictwo po 1989 roku”*, Muzeum Narodowe w Krakowie 2018
7. *„Projektowanie wszędzie. 40 lat Wydziału Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie”*, Salon Akademii w Warszawie 2018 i Centrum Spotkań Kultur w Lublinie 2018
8. *„Dizajn. Odłona poznańska”* w Centrum Kultury Zamek w Poznaniu, 2020
9. *„Przemysł i rzemiosło”* Akademickie Centrum Diesignu w Łodzi i Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie, 2021

Opracowała: Małgorzata Wyroba